

06 Aralık 2018
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- 34519
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-4901)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 05.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-374903 sayılı yazısı

Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut TOĞRUL'un tarafıma tevcih ettiği 7/4901 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-4901 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular:

Taş ocaklarının faaliyeti sonucu oluşan tozlar, insanlar ve bitkiler üzerinde olumsuz etki yapar. Bu hava kirleticiler, bitki örtüsünün ve ekili alanların zarar görmesine neden olur. Taş ocaklarından çevreye verilen atık maddeler; çevredeki bitki örtüsüne, toprak yapısına, havaya, suya, tarım alanlarına ve canlı habitatlarına zarar verir. Değişik amaçlar için taş ocaklarından farklı özelliklerde taş üretilmektedir. Bu üretim, ocaklarda dinamit patlatarak ya da taşlar kesilerek yapılmaktadır.

Taş ve kum ocaklarında delici, kazıcı ve kırıcı ağır iş makinelerinin çalışıyor olmasından, ocaklarda kullanılan patlayıcılarla birlikte ciddi bir gürültü kirliliği de ortaya çıkmaktadır. Diğer bir husus ise, taş ocaklarında yapılan patlatmalara bağlı sarsıntıların verdiği zararlarıdır. Özellikle galeri patlatmalarında ortaya çıkan ani şok dalgası ve sarsıntı, yakın çevredeki konutların temel direncini azaltmakta, taş sıçraması veya kaya düşmeleri ve heyelanlara sebep olabilmektedir. Patlamalar sonucunda ortaya çıkan toz ve dumandan en çok tarım alanları nasibini almaktadır.

Gaziantep'te halihazırda bilinen 8 adet taş ocağı olduğu söylenmektedir. Bunlardan 5'i Gaziantep-Nurdağı yolu üzerinde bulunmakta iken diğer 3'ü ise dış ilçelerde bulunmaktadır. Taş ocaklarının Sof Dağı diye bilinen bölgenin yamacında yer alması ve Sof Dağı'nın da Gaziantep'in hava aksının sağlandığı alanda olması Gaziantep için talihsiz bir durumdur. Gaziantep rüzgârını kuzey-batı yönünden alır ve bu bölgede tam olarak Sof Dağı'nın olduğu yeri işaret eder. Kentte bir diğer rahatsızlık yaratan taş ocağı ise Mavikent bölgesine yakın Mazmagor köyünün hemen yanında yer alan taş ocağıdır. Yerleşim yerlerine çok yakın olmasından kaynaklı çevreye ciddi anlamda zarar vermektedir.

Bu bağlamda;

-Gaziantep ilinde bulunan taş ocağı sayısı kaçtır? Gaziantep'te ruhsat almayı bekleyen taş ocağı sayısı nedir? Gaziantep'te kaçak olarak işletilen taş ocağı tespitiniz var mıdır?

-Gaziantep'te bulunan taş ocaklarında kaç işçi çalışmaktadır? Taş ocakların da 2002'den günümüze kaç işçi yaşamını yitirmiştir? Taş ocaklarının çevreye ve ocakta çalışan işçilerin sağlığına etkisi nedir?

-İnsan sağlığının, tarım alanlarının, içme suları ve yeraltı su kaynaklarının zarar görmesine sebep olan bu ocakların denetim ve kontrolleri nasıl ve kimler tarafından yapılmaktadır? Bu denetimler ne sıklıkta yapılmaktadır?

-Faaliyet gösteren taş ocaklarının şartnamelere uygun işletilip işletilmediği hangi sıklıkta denetlenmektedir?

-Her işletmenin tozlanmayı en aza indirecek tedbirleri alması konusunda bakanlığınız ne gibi önlemler almaktadır?

-Gaziantep bölgesinde terk edilen ve çalışmalarına son verilen taş ocaklarında tesviye çalışmaları yapılarak çevreleri doğal peyzaja uygun bir hale getirilmiş midir?

-Patlamaların deprem fay hatlarına etkisi çok büyüktür. Gaziantep'te deprem fay hattına yakın bir taş ocağı var mıdır?

-Gaziantep'teki taş ocaklarının hava kirliliğine etkisi nedir? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır? Gaziantep'in hava kirliliğinde Türkiye'nin ilk 5 il içerisinde olmamızda bu durumun etkisi nedir?

-Rüzgârın hızı, şiddeti ve yönüne göre çevreye dağılacak olan kireç tozlarının tarım ürünlerine verdiği zarar nedir? Bölgede tarımsal üretimdeki verim yıllara göre nasıl değişmiştir?

-Gaziantep'teki taş ocaklarına günlük olarak kaç adet damperli araç giriş-çıkış yapmaktadır?

Cevaplar:

Gaziantep ili sınırları dahilinde ruhsat hukuku yürürlükte olan 48 adet işletme ruhsatlı ve kamu, kurum ve kuruluşlarının hammadde ihtiyacının temini amacıyla verilmiş olan 21 adet hammadde üretim iznli saha bulunmakta olup 8 adet de işletme ruhsat talepli saha bulunmaktadır.

Ruhsat sahipleri haricinde üçüncü kişilerce açılan ve bilgimiz dışında çalıştırılan ocaklar "kaçak" olarak nitelendirilmektedir. Kaçak ocaklar, bilgimiz dışında çalıştırıldığından veya ruhsatsız olarak açıldığından kaç adet kaçak ocak olduğuna dair herhangi bir bilgi verme imkanı bulunmamaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, faaliyetler esnasında çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal dengenin korunmasına yönelik olarak maksimum tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla gerekli yasal düzenlemeler yapılmış olup işletme izni düzenlenen ruhsat sahalarında faaliyetlerin kontrolü için 3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde düzenli olarak denetimler yapılmaktadır. Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı İl Müdürlükleri tarafından da kendi mevzuatlarına göre ocaklarda denetimler yapılmaktadır.

Gaziantep'te taş ocaklarının yakınında deprem fay hattının bulunup bulunmadığı ile ilgili olarak Bakanlığımız kayıtlarında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Gerek ruhsat hukuku yürürlükte olan ruhsat sahalarındaki terk alanlarda gerekse iptal edilen ruhsat sahalarında gerekli emniyet tedbirlerinin alınmadığının ve/veya söz konusu alanların çevre ile uyumlu hale getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda, gerekli güvenlik ve çevresel önlemlerin alınması için 3213 sayılı Maden Kanunu'nu çerçevesinde ruhsat sahiplerine süre verilmekte, verilen sürede söz konusu önlemlerin alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluğun ruhsat sahibinin olması şartıyla bu durum ilgili valiliklere bildirilmektedir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevre ile uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri veya valilikler tarafından yerine getirilmektedir.

Gaziantep'te bulunan taş ocaklarında kaç işçinin çalıştığı ve 2002'den günümüze kaç işçinin yaşamını yitirmiş olduğu ile ilgili olarak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından görüş alınması gerekmektedir.